

سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان

نقش امام هادی (ع) در گسترش و پیشبرد اهداف سازمان وکالت

استاد راهنما

جناب حجت الاسلام و المسلمین دکتر ابوالفضل فندرسکی

نکارنده

اکرم کریمی

تاریخ دفاع

۱۴۰۴

تحمیدیه

« قُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا »

«بارالها! مرا به قدم صدق داخل وبه قدم صدق خارج گردان وبه من از جانب خود، بصیرت
سوره وحجت روشنی که دائم یار ومددکار باشد عطا فرما.»

مبارکه اسراء، آیه ۸۰

تقدیم به

در کمال تواضع و فروتنی تقدیم به :

بی کران پروردگار یکتا که ، هستی مان بخشیده به طریق علم و دانش ، رهنمونان شده به هم نشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نموده به خوشه چینی از علم و معفت و روزیمان ساخت .

تقدیم به عزیز مردی که شش گوشه قلبش شکسته است و ابر مردی که تنها و غریب است

حضرت صاحب الزمان مهدی موعود «عجل الله تعالی فرجه الشریف»

تقدیم به نائب برحقش حضرت امام خامنه ای (مد ظله العالی)

تقدیم به او که آموخت مرا تا بیاموزم

استاد گرامی جناب آقای ابوالفضل فندرسکی

تقدیم به آنان که وجودم جز هدیه وجودشان نیست

پدر و مادر عزیزم

تقدیم به انیس و مونس زندگیم

فرزند گلم

تقدیر و تشکر

با تقدیر از استاد راهنمای بزرگوارم حجت الاسلام و
المسلمین دکتر ابوالفضل فندرسکی به خاطر زحمات و
پشتکاری که برای تهیه این کار علمی متحمل شده اند و با
تشکر از همه عزیزانی که در این راه من را با همفکری و
حمایت هایشان یاری کردند.

۶۹. مسعودی، علی بن الحسین، ترجمه مروج الذهب، ج ۴، ابوالقاسم پاینده، تهران: شرکت انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۶۳.
۷۰. مصباح یزدی، محمد تقی، حکیمانه ترین حکومت، کاوشی در نظریه ولایت فقیه، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، چاپ اول، ۱۳۹۴.
۷۱. _____، نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۲.
۷۲. مطهری، مرتضی، مجموعه آثار (جاذبه و دافعه)، ج ۱۶، قم: صدرا، بی تا.
۷۳. مظفر، محمد رضا، عقائد الإمامیه - قم، چاپ: دوازدهم، ۱۳۸۷ ش..
۷۴. مفید شیخ، ترجمه ارشاد، محمدباقر ساعدی خراسانی، تهران: اسلامیة، چاپ: اول، ۱۳۸۰.
۷۵. مفید محمد بن محمد، الارشاد، ج ۲، مترجم: سید هاشم رسولی محلاتی، تهران، اسلامیة، چاپ دم، بی تا.
۷۶. مکارم شیرازی، یکصد و هشتاد پرسش و پاسخ، تهران: دارالکتب اسلامیة، چاپ: چهارم، ۱۳۸۶ ش.
۷۷. _____، مثالهای زیبای قرآن؛ ج ۲؛ قم: نسل جوان، چاپ اول، ۱۳۸۲.
۷۸. منتظرالقایم، اصغر، تاریخ امامت، تهران: نهاد دانشگاه، چاپ دوم، ۱۳۸۴.
۷۹. میر محمد باقر داماد، نبراس الضیاء - قم-تهران، چاپ: اول، ۱۳۷۴ ش.
۸۰. مؤسسه فرهنگی قدر ولایت، جرعه نوش کوثر (زندگینامه مقام معظم رهبری)، چاپ سیزدهم، ۱۳۸۴..
۸۱. نعمانی، محمد بن ابراهیم، ترجمه غیبت نعمانی، سید احمد فهری زنجانی، تهران: اسلامیة، چاپ: چهارم، ۱۳۶۲ ش.
۸۲. هاشم معروف الحسینی، زندگانی دوازده امام علیهم السلام، ج ۲، مترجم محمد مقدس، تهران: امیر کبیر، چاپ: چهارم، ۱۳۸۲ ش.
۸۳. یعقوبی، احمد بن اسحاق، ترجمه تاریخ یعقوبی، ج ۳، محمد ابراهیم آیتی، تهران: شرکت انتشارات علمی، چاپ یازدهم، ۱۳۸۹.

ب. کتابهای عربی

۱. ابن ابی جمهور، محمد بن زین الدین، عوالی اللثالی العزیزیه فی الأحادیث الدینیة، ج ۴، قم: دارسیدالشهدا للنشر، چاپ: اول، ۱۴۰۵ ق.
۲. ابن ابی زینب، محمد بن ابراهیم، الغیبة للنعمانی - تهران، چاپ: اول، ۱۳۹۷ ق.
۳. ابن بابویه، علی بن حسین، الإمامة و التبصرة من الحیرة - قم، چاپ: اول، ۱۴۰۴ ق.
۴. ابن بابویه، محمد بن علی، عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، تهران، چاپ: اول، ۱۳۷۸ ق.
۵. ابن بابویه، محمد بن علی، من لا یحضره الفقیه، ج ۴، قم، چاپ: دوم، ۱۴۱۳ ق.
۶. ابن بابویه، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، کمال الدین و تمام النعمة، تصحیح علی اکبر غفاری، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ۱۴۲۶.

٧. ابن شعبه حراني، حسن بن علي، تحف العقول - قم، چاپ: دوم، ١٤٠٤ / ١٣٦٣ق.
٨. ابن صباغ مالكي، الفصول المهمة في معرفة الأئمة عليهم السلام، قم: دار الحديث، چاپ: اول، ١٤٢٢
٩. ابن عبد الوهاب، شيخ حسين، عيون المعجزات، قم: مكتبة الداوري، بی چا، بی تا .
١٠. ابن فارس، احمد بن فارس، معجم مقاييس اللغة، ج٦، قم، چاپ: اول، ١٤٠٤ ه.ق.
١١. ابن منظور، محمد بن مكرم، لسان العرب، ج١١، بيروت، چاپ: سوم، ١٤١٤ ه.ق.
١٢. ابوالفرج اصفهاني، مقاتل الطالبين، بيروت: دار المعرفة، بی تا .
١٣. اربلي، علي بن عيسى، كشف الغمّة في معرفة الأئمة (ط - القديمة)، ج٢، تبريز، چاپ: اول، ١٣٨١ق.
١٤. بحراني اصفهاني، عبد الله بن نور الله، عوالم العلوم و المعارف والأحوال - الإمام علي بن أبي طالب عليه السلام - ايران ؛ قم، چاپ: دوم، ١٣٨٢ ش.
١٥. بحراني اصفهاني، عبد الله بن نور الله، عوالم العلوم و المعارف والأحوال من الآيات و الأخبار و الأقوال (مستدرک سيده النساء إلى الإمام الجواد) ج٢٣، - ايران ؛ قم، چاپ: اول، ١٤١٣ ق.
١٦. بحراني، سيد هاشم، مدينة معاجز الأئمة الاثني عشر و دلائل الحجج على البشر، ج٧، ناشر قم: مؤسسة المعارف الإسلامية، چاپ اول، ١٤١٣ ق،
١٧. حر عاملي، محمد بن حسن، إثبات الهداة بالنصوص و المعجزات، ج٣، بيروت، چاپ: اول، ١٤٢٥ ق.
١٨. حموي، محمد بن اسحاق، أنيس المؤمنين، تهران: بنياد بعثت، بی چا، ١٣٦٣ ش، ص٢٢٢
١٩. خزعلي، ابوالقاسم، موسوعة الإمام الهادي عليه السلام، ج٣، قم: مؤسسة ولي العصر عجل الله تعالى فرجه الشريف، چاپ: اول، ١٤٢٤ ق.
٢٠. راغب اصفهاني، حسين بن محمد، مفردات الفاظ قرآن، ج٤، تهران، چاپ: دوم، ١٣٧٤ ه.ش.
٢١. شيخ حر عاملي، محمد بن حسن، إثبات الهداة بالنصوص و المعجزات، ج٥، بيروت، چاپ: اول، ١٤٢٥ ق.
٢٢. صاحب، اسماعيل بن عباد، المحيط في اللغة، ج٦؛ بيروت، چاپ: اول، ١٤١٤ ه.ق..
٢٣. طبرسي. احمد بن علي، الاحتجاج على أهل اللجاج، ج٢، مشهد: مرتضى، چاپ: اول، ١٤٠٣ ق.
٢٤. طبرسي، فضل بن حسن، إعلام الوري بأعلام الهدى، قم: آل البيت، چاپ اول، ١٤١٧ق.
٢٥. طبرسي، فضل بن حسن، تاج المواليد، بيروت: دارالقاري، چاپ: اول، ١٤٢٢ ق.
٢٦. طبري آملی صغير، محمد بن جرير بن رستم، دلائل الإمامة (ط - الحديثة) - ايران ؛ قم، چاپ: اول، ١٤١٣ق.
٢٧. طوسي، محمد بن حسن، امالي، قم: دارالثقافة، چاپ اول، ١٤١٤.
٢٨. طوسي، رجال طوسي،
٢٩. طوسي، محمد بن الحسن، الغيبة (للطوسي) // كتاب الغيبة للحجة - ايران ؛ قم، چاپ: اول، ١٤١١ق.
٣٠. طوسي، محمد بن الحسن، تهذيب الأحكام (تحقيق خراسان) - تهران، چاپ: چهارم، ١٤٠٧ ق.
٣١. طوسي، محمد بن الحسن، الاستبصار فيما اختلف من الأخبار، ج١، تهران، چاپ: اول، ١٣٩٠ ق.
٣٢. طوسي، محمد بن الحسن، تهذيب الأحكام (تحقيق خراسان)، ج٦، تهران، چاپ: چهارم، ١٤٠٧ ق.

۳۳. عاملی، شهید ثانی، زین الدین بن علی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة ج ۴، قم: کتابفروشی داوری، اول، ۱۴۱۰ هـ ق
۳۴. فراهیدی، خلیل بن احمد، کتاب العین، ج ۵، قم: چاپ: دوم، ۱۴۰۹ هـ ق.
۳۵. فیض کاشانی، محمد محسن بن شاه مرتضی، الوافی، ج ۷، اصفهان، چاپ: اول، ۱۴۰۶ ق.
۳۶. فیض الاسلام، نهج البلاغه، ترجمه نامه ۵۱.
۳۷. قطب الدین راوندی، سعید بن هبة الله، الخرائج و الجرائح، ج ۱، قم: مؤسسه الامام المهدی (عج)، چاپ اول، ۱۴۰۹،
۳۸. کشی، رجال کشی، تصحیح حسن مصطفوی، نشر دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۴۸، ص ۵۲۴ و ۵۲۵
۳۹. کشی، محمد بن عمر، رجال الکشی - إختیار معرفة الرجال - مشهد، چاپ: اول، ۱۴۰۹ ق. ص ۵۱۳.
۴۰. کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۷، قم: دارالحديث، چاپ: اول، ۱۴۲۹ ق.
۴۱. مازندرانی، محمد صالح بن احمد، شرح الکافی-الأصول و الروضة، ج ۶، تهران، چاپ: اول، ۱۳۸۲ ق.
۴۲. مازندرانی، محمد هادی بن محمد صالح، شرح فروع الکافی، ج ۲، قم، چاپ: اول، ۱۴۲۹ ق.
۴۳. مامقانی، عبدالله، تنقیح المقال فی علم الرجال، ج ۱، قم: موسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۳۵۲ ق،
۴۴. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی زندگانی حضرت جواد و عسکریین علیهم السلام (ترجمه جلد ۵۰ بحار الأنوار) - تهران، چاپ: دوم، ۱۳۶۴ ش.
۴۵. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الأنوار، ج ۵۰، بیروت: دالفکر، چاپ: دوم، ۱۴۰۳ ق.
۴۶. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، مهدی موعود (ترجمه جلد ۵۱ بحار الأنوار) - تهران، چاپ: بیست و هشتم، ۱۳۷۸ ش.
۴۷. مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، لوامع صاحبقرانی مشهور به شرح فقیه، ج ۳، قم، چاپ: دوم، ۱۴۱۴ ق.
۴۸. مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم ج ۱۳، بیروت: دارالصادر، چاپ: سوم، ۱۴۳۰ هـ ق.
۴۹. نائینی، میرزا محمد حسین غروی، تنبیه الأئمة و تنزیه المله، در یک جلد، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، اول، ۱۴۲۴ هـ ق .
۵۰. نجفی، حسن، جواهر الکلام، ج ۳۱،
۵۱. نوبختی، حسن بن موسی، فرق الشیعه، بیروت، دار الأضواء، چاپ دوم، ۱۴۰۴ ق..
۵۲. هاشم معروف الحسینی، سیره الأئمة الاثنی عشر علیهم السلام، ج ۳، نجف: المكتبة الحیدریة، چاپ: اول، ۱۳۸۲ ق .
۵۳. یوسف بن احمد بحرانی، حقائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة، ج ۱۸، محقق: محمد تقی ایروانی، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، چاپ اول، ۱۴۰۵

ج. مقاله ها

۱. اخوان مقدم، زهره، مقاله «بررسی دیدگاه های قرآن شناختی امام هادی»، همایش ملی سیره پژوهی امام هادی، ص ۵۱
۲. اکبری مقدم، لاله، «ساختار سازمان وکالت در عصر امام هادی علیه السلام و کارکردهای آن» فرهنگ پژوهش «پاییز ۱۳۹۳ - شماره ۱۹، کارشناسی ارشد تاریخ اسلام دانشگاه باقرالعلوم ع
۳. انصاری، علیرضا، مقاله «فعالیت های علمی و فرهنگی امام هادی (ع)» معارف اسلامی - زمستان سال ۱۳۸۷، شماره ۷۴ -
۴. پروین دخت اوحدی حائری، مقاله «سازمان وکالت در سیره امام شیعه»، فصلنامه شیعه شناسی، سال سوم، شماره ۹، بهار ۱۳۸۴.
۵. جانی پور، محمد، مقاله «تبیین ساختار حاکم بر مکاتبات امام هادی ع»، پژوهشکده حکمت اهل بیت دانشگاه اصفهان، سال اول، شماره ۲، بهار ۱۳۹۳، ص ۸۱-۱۰۴.
۶. جباران، محمد رضا، مقاله «امام کاظم و سازمان و وکالت»، نشریه تاریخ اسلام، شماره ۵۳، بهار ۱۳۹۲
۷. جباری، محمد رضا، مقاله «از سازمان وکالت تا فقاقت»، مجله موعود، خرداد ۱۳۸۲، شماره ۳۸، ص ۴۲
۸. جباری، محمد رضا، مقاله «نگاهی به انحرافات برخی از کارگزاران ائمه اطهار(علیهم السلام)» معرفت، ۱۳۸۱، شماره ۵۲
۹. جهان بزرگی، احمد، مقاله «پیشینه تاریخی نظریه ولایت فقیه»، قبسات، شماره ۵ و ۶، ۱۳۷۶.
۱۰. حاجی زاده، یدالله، مقاله «مواجهه فکری و عملی امام هادی با جزیان فکری غلو»، دو فصلنامه علمی-ترویجی سخن تاریخ، سال یازدهم، شماره ۲۶، ۱۳۹۶، ص ۲۱۶
۱۱. حسینیان مقدم، حسین احسان جعفر پور، مقاله «مکاتبات ساکنان ایران با امام هادی»، دو فصلنامه سخن تاریخ، سال یازدهم، شماره ۲۶، پاییز ۹۶، ص ۱۸۴
۱۲. سلیمانی مجید، مقاله «الگوی بصیرت سیاسی از دیدگاه آیت الله خامنه ای»، دو فصلنامه علمی پژوهش های اسلامی، دوره ۱۲، شماره ۲۵ - شماره پیاپی ۱۴۰۳، ۹۵-۱۲۶
۱۳. شریفی، سمیه، مقاله «جریان شناسی سیاسی- فکری عصر امام هادی ع»، ماهنامه پیشرفت های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش، اسفند ۱۴۰۰ - شماره ۴۵، ص ۱۲۴
۱۴. عباس زاده مهدی - رجبی دوانی محمدحسین، مقاله «مؤلفه ها و شاخص های حفاظتی و اطلاعاتی با الگوگیری از سیره امام هادی علیه السلام» پژوهش های حفاظتی و امنیتی. تابستان ۱۳۹۳ - شماره ۱۰.

۱۵. علیشاهی قلعه جوقی، ابوالفضل، مقاله «اهداف امام هادی در گسترش سازمان وکالت به عنوان پدافند غیر عامل»، همایش ملی سیره پژوهی امام هادی ع، ص ۳۳۳

۱۶. غفار زاده، علی، مقاله «نگرشی بر دوران غیبت صغری و نقش نواب خاص»، نشریه موعود، ۱۳۷۷، شماره ۷، ص ۹۸

۱۷. نورآبادی، علیرضا، مقاله «بررسی سازمان دهی شبکه وکالت توسط امام هادی و کارکردهای آن»، همایش ملی سیره پژوهی امام هادی ع، ص ۲۸۶

۱۸. نوبخت وند، جابر، مقاله «بررسی رهبری و مدیریت و ارتباط و تفاوت بین آنها»، اولین کنفرانس بین المللی حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی، ۱۳۹۲.